

Systematiek Structureel Toezicht

Ingangsdatum: 1 januari 2026

In deze notitie staat een beschrijving van de indelingssystematiek van het structureel toezicht (ST). Hierin staan de risicofactoren benoemd die een rol spelen bij de indeling van de groenten en fruit (G&F) bedrijven in Nederland in een risicocategorie van het ST. De risicocategorie bepaalt het aantal controlebezoeken ST dat jaarlijks op een G&F-locatie plaatsvindt. Het doel van het ST is na te gaan of G&F-bedrijven zich houden aan de kwaliteitseisen van de EU-handelsnormen voor G&F en de naleving door bedrijven te verhogen. Dit gebeurt risicogericht waarbij ook rekening gehouden wordt met de kwaliteitscontroles door de bedrijven zelf en de resultaten hiervan.

Inhoudsopgave

1.	Termen en definities	2
2.	Inleiding	3
3.	Database marktdeelnemers G&F en indelingsbesluit ST	3
	3A. Invullen en wijzigen registratieformulier door marktdeelnemer.....	3
	3B. Controleren gegevens registratieformulier.....	4
	3C. Niet inleveren registratieformulier	4
	3D. Indelingsbesluit structureel toezicht.....	4
	3E. Factuur indeling structureel toezicht	4
4.	Indeling marktdeelnemers in risicocategorieën.....	5
	4A. Risicoberekening	5
	4B. Toelichting bij risicoberekening	6
5.	Risicocategorieën	7
	5A. Risicocategorieën handelaren, sorteer- en pakstations en logistieke dienstverleners	7
	5B. Risicocategorieën teeltbedrijven.....	8
	5C. RIK-deelnemers	9
	5D. Extra controlebezoeken ST bij constateren veel/ ernstige afkeuringen (m.u.v. RIK-deelnemers)	10
6.	Toelichting op risicofactoren.....	11
	6A. Risicofactoren en risicoverlagende factoren handelaren, sorteer- en pakstations en logistieke dienstverleners.....	11
	6B. Risicofactoren en risicoverlagende factoren teeltbedrijven	12
7.	Algemeen toezicht.....	13

1. Termen en definities

Systematiek Structureel Toezicht:

De indelingssystematiek om marktdeelnemers G&F (cq. de vestigingslocatie(s)) in te delen in risicocategorieën op basis van de bedrijfsactiviteiten, de omvang en de risicofactoren. Dit gebeurt middels een puntensysteem. De risicocategorie bepaalt het aantal controlebezoeken Structureel Toezicht dat per jaar op een vestigingslocatie plaatsvindt.

Structureel Toezicht (ST):

Het uitvoeren van controlebezoeken bij vestigingslocaties van marktdeelnemers G&F die, volgens de Systematiek Structureel Toezicht, zijn ingedeeld in een risicocategorie met daaraan gekoppeld een aantal controlebezoeken per jaar. Het doel van het ST is na te gaan of G&F-bedrijven zich houden aan de kwaliteitseisen van de EU-handelsnormen voor G&F en de naleving door bedrijven te verhogen.

Marktdeelnemer G&F (houder van de partij): een natuurlijk persoon of rechtspersoon die groenten en fruit (G&F) in zijn bezit heeft die vallen onder de EU-handelsnormen (algemeen of specifiek genormeerd product), om deze uit te stallen, te verkopen of op een andere manier af te zetten, voor eigen rekening of voor rekening van derden.

Vestigingslocatie: Afzonderlijke, duidelijk fysiek gescheiden locatie die valt onder de verantwoordelijkheid van één marktdeelnemer G&F (houder van de partij).

RIK-deelnemer: Bedrijf (cq. vestigingslocatie) dat deelneemt aan het Reglement Interne Kwaliteitscontrole (RIK) die een eigen, door het KCB erkend, kwaliteitscontrolesysteem heeft, waarmee het bedrijf de naleving van de EU-handelsnormen borgt en daardoor in een lagere risicocategorie van het ST wordt ingedeeld.

Normtijd controlebezoek ST: de benodigde controletijd voor het uitvoeren van een controlebezoek ST, die nodig is om een kwalitatief goede controle te kunnen uitvoeren op een ingedeelde vestigingslocatie in het ST. Per risicocategorie is een specifieke normtijd vastgesteld.

Algemeen Toezicht (AT):

Het uitvoeren van controlebezoeken gericht op signalen dat een marktdeelnemer zich niet houdt aan de kwaliteitseisen van de EU-handelsnormen en/of bij signalen dat zich (plotseling) kwaliteitsproblemen voordoen in bepaalde soorten G&F.

Database marktdeelnemers G&F:

Bijhouden van een verplichte database door KCB met daarin de bedrijfsgegevens van alle marktdeelnemers G&F (cq. vestigingslocaties) die nodig zijn voor de uitvoering van het structureel toezicht door het KCB en de indeling van de marktdeelnemers G&F in een risicocategorie volgens de Systematiek ST.

Teeltbedrijf: Een vestigingslocatie van een marktdeelnemer G&F waar uitsluitend eigen geteeld product verwerkt/ verpakt wordt en geen product van derden.

2. Inleiding

Het Kwaliteits-Controle-Bureau (KCB) heeft, **op basis van het landbouwkwaliteitsbesluit 2007**, de taak bij alle marktdeelnemers toezicht te houden op de naleving van de EU-handelsnormen voor verse groenten en fruit. **De uitvoering van de kwaliteitscontroles is gebaseerd op de Uitvoeringsverordening (EU) nr. 2023/2430. De EU-handelsnormen zijn vastgelegd in de EU-verordening (EU) nr. 2023/2429.**

De kwaliteitscontroles vinden plaats op zendingen en partijen groenten en fruit, die:

- worden geïmporteerd in de Europese Unie (EU),
- worden geëxporteerd naar landen buiten de EU, en
- zich in het handelsverkeer van de EU bevinden (interne markt).

De kwaliteitscontroles op de interne markt worden uitgevoerd op locaties van marktdeelnemers die groenten en fruit verpakken, sorteren, gereed hebben staan voor transport, verhandelen, in voorraad hebben, etc. Dit wordt het “Structureel Toezicht (ST)” genoemd. Hieronder vallen locaties van bijvoorbeeld handelsbedrijven (importeurs, exporteurs, binnenlandse groothandel), sorteer- en pakstations (S&P), logistieke dienstverleners en teeltbedrijven.

De marktdeelnemer die de producten in bezit heeft (houder van de partij), wordt ingedeeld in het ST.

De bezoekfrequentie is afhankelijk van de risicocategorie waarin een marktdeelnemer is ingedeeld. De risicocategorie wordt bepaald op basis van de gegevens van de marktdeelnemer (zie hoofdstuk 3) en de indelingssystematiek van het structureel toezicht (zie hoofdstuk 4). In hoofdstuk 5 staan de risicocategorieën en de bijbehorende bezoekfrequenties. In hoofdstuk 6 staat een toelichting op de risicofactoren en in hoofdstuk 7 wordt uitgelegd wat het algemeen toezicht inhoudt.

De kosten voor het structureel toezicht brengt het KCB door middel van een jaartarief rechtstreeks in rekening bij de marktdeelnemer, waar de controles plaatsvinden. Het jaartarief dat een marktdeelnemer moet betalen, hangt af van de risicocategorie waarin een marktdeelnemer is ingedeeld. De tarieven behorende bij de verschillende risicocategorieën staan op de website van het KCB (www.kcb.nl).

3. Database marktdeelnemers G&F en indelingsbesluit ST

Op basis van de **Uitvoeringsverordening (EU) nr. 2023/2430, artikel 3**, moet het KCB een database bijhouden met gegevens van alle marktdeelnemers. Iedere marktdeelnemer is verplicht een digitaal registratieformulier in te vullen met de bedrijfsgegevens die van belang zijn om toezicht te houden op de naleving van de handelsnormen voor verse groenten en fruit. Per vestigingslocatie moet een registratieformulier worden ingevuld.

Via de website van het KCB kunnen marktdeelnemers hun bedrijfsgegevens invullen en/of aanpassen. Marktdeelnemers hebben een gebruikersnaam en wachtwoord waarmee ze toegang krijgen tot hun bedrijfsgegevens. Op basis van deze gegevens worden bedrijven ingedeeld in een risicocategorie van het structureel toezicht.

3A. Invullen en wijzigen registratieformulier door marktdeelnemer

Om de gegevens in de database actueel te houden verzoekt het KCB alle marktdeelnemers standaard om de gegevens vóór een bepaalde tijd te controleren en indien noodzakelijk aan te passen. Daarnaast moet een marktdeelnemer, bijvoorbeeld bij een bedrijfswijziging, de gegevens wijzigen.

Werkwijze wijzigen bestaand registratieformulier bedrijf cq. vestigingslocatie:

1. Ga naar www.kcb.nl.
2. Ga naar het tabblad **Interne markt/ Registratie marktdeelnemers**.
3. Open de link rechts op het scherm (**Digitale registratie**) om het registratieformulier van uw bedrijf cq. vestigingslocatie(s) te openen.
4. Voer uw persoonlijke gebruikersnaam en wachtwoord in.
5. U krijgt een overzicht te zien van de reeds ingevulde registratieformulieren en eventueel van een nog in te vullen registratieformulier. Staat er geen registratieformulier meer op "Nog in te vullen" dan kunt u achter het laatst ingevulde registratieformulier op de knop "Wijziging" drukken en kunt u de gegevens aanpassen.
6. Aan het einde van het registratieformulier wordt gevraagd het registratieformulier digitaal te ondertekenen en te versturen aan het KCB.

Indien een marktdeelnemer een nieuwe vestigingslocatie begint, moet hiervoor een registratieformulier worden aangevraagd via afd. P&C van het KCB (p&c@kcb.nl). Vermeld hierbij de naam van het bedrijf, het volledige adres en de naam en het emailadres van de contactpersoon. Het bedrijf ontvangt een digitaal registratieformulier voor het doorgeven van de bedrijfsgegevens van deze nieuwe vestigingslocatie.

3B. Controleren gegevens registratieformulier

Het KCB zal de door u ingevulde gegevens op het registratieformulier controleren en nagaan of deze overeenkomen met de bevindingen van het KCB tijdens de uitvoering van de inspecties. Op basis hiervan kan het KCB u verzoeken bepaalde gegevens opnieuw te bekijken en indien noodzakelijk aan te passen. Het KCB behoudt zich het recht voor gegevens te wijzigen, indien de door u ingevulde gegevens niet overeenkomen met de bevindingen van het KCB. U ontvangt een schriftelijke bevestiging van de door het KCB doorgevoerde wijziging.

3C. Niet inleveren registratieformulier

Na een verzoek daartoe dient het registratieformulier binnen 14 dagen te worden ingeleverd. Gebeurt dit niet dan ontvangt u een herinnering van het verzoek tot invulling van het registratieformulier. Indien u geen registratieformulier instuurt, zal het KCB het registratieformulier invullen op basis van de van uw bedrijf voorhanden zijnde of ingeschatte gegevens. In het geval de voorhanden zijnde of ingeschatte gegevens niet actueel zijn, kan dit leiden tot een verkeerde, mogelijk hogere indeling van uw bedrijf in het structureel toezicht.

3D. Indelingsbesluit structureel toezicht

Nadat u een nieuw registratieformulier heeft ingevuld, of een wijziging heeft doorgegeven ontvangt u een indelingsbesluit met de indeling van uw bedrijf cq. vestigingslocatie in het structureel toezicht. Hierin staat de risicocategorie waarin deze vestigingslocatie is ingedeeld, de bezoekfrequentie en het jaartarief.

3E. Factuur indeling structureel toezicht

Aan iedere risicocategorie van het structureel toezicht is een jaartarief gekoppeld. De tarieven behorende bij de verschillende risicocategorieën staan op de website van het KCB (www.kcb.nl). Het jaartarief wordt in één keer of in twee gedeelten voor het eerste en het tweede half jaar aan u gefactureerd.

4. Indeling marktdeelnemers in risicocategorieën

De indeling in risicocategorieën vindt plaats op basis van een puntensysteem. Aan bepaalde risicofactoren, die later nader worden toegelicht, zijn punten gekoppeld. Het totaal aantal punten bepaalt de risicocategorie waarin een marktdeelnemer wordt ingedeeld. De indeling vindt plaats per vestigingslocatie, waarbij gebruik wordt gemaakt van de gegevens in de database marktdeelnemers G&F, dan wel de bij het KCB voorhanden gegevens.

Alle vestigingslocaties waar groenten en fruit aanwezig zijn, worden gezien als controlelocatie. Het bedrijf dat bedrijfsmatig (rechtspersoon of natuurlijk persoon) actief is op een locatie waar het product staat, is primair verantwoordelijk als houder van de partij. Dit bedrijf wordt gezien als marktdeelnemer.

Bij het indelen van marktdeelnemers in het structureel toezicht wordt onderscheid gemaakt in de volgende typen marktdeelnemers:

- A. Handelaar (import, export, interne markt), sorteer- en pakstation en logistiek dienstverlener
- B. Teeltbedrijf
- C. RIK-deelnemer (door het KCB erkend bedrijf met een goedgekeurd kwaliteitszorgsysteem)

Teeltbedrijven kunnen zelf sorteren en verpakken of dit door derden laten doen. Een marktdeelnemer wordt gezien als teeltbedrijf indien het bedrijf alleen zijn eigen geteelde product verpakt. Indien een teeltbedrijf meerdere vestigingslocaties heeft en de producten op één centrale teeltlocatie verpakt, wordt dit beschouwd als eigen product. Een teeltbedrijf dat ook product van één of meerdere andere teeltbedrijven verpakt en/of producten van handelaren en/of buitenlandse producten verpakt, wordt in de systematiek voor het structureel toezicht als sorteer- en pakstation getypeerd en niet als teeltbedrijf.

4A. Risicoberekening

In **tabel 4A en 4B** is weergegeven welke puntenaantallen zijn toegekend aan de verschillende typen marktdeelnemers, respectievelijk risicofactoren, respectievelijk omvang van bedrijven. Tevens zijn de factoren genoemd, die ertoe leiden dat punten in mindering worden gebracht. In hoofdstuk 6 worden de risicofactoren verder toegelicht.

Tabel 4A: Indelingssystematiek ST handelaar, sorteer- en pakstation en logistieke dienstverlener

Type bedrijf	Aantal punten start	Risicoverhogende factoren met bijbehorende verhoging punten	Risicoverlagende factoren met bijbehorende verlaging punten	Omvang vestigingslocatie met bijbehorende vermenigvuldigingsfactor
• Handelaar (import, export, interne markt) • Sorteert- en pakstation • Logistieke dienstverlener	4	▪ Opslag product langer dan 7 dagen + 2 ▪ Meer dan 2 EU specifiek genormeerde producten + 2 ▪ Sorteert- en Pakstation (sorteren, verpakken, ompakken, etikettering) + 2 ▪ Kleinverpakken + 2	Voor specifieke import- en exportbedrijven: ▪ Export: > 50% van de omvang bestemd voor export buiten de EU - 4 ▪ Import: > 80% van de omvang product van buiten EU -2 Voor logistieke dienstverleners import: ▪ Logistiek dienstverlener import (geen eigenaar product) - 4 ▪ Invoer van producten bestemd voor opslag volledig via entrepot - 4	< 10.000 ton x 1 10.000 – 50.000 ton x 2 > 50.000 ton x 4

Tabel 4B: Indelingssystematiek ST teeltbedrijven

Type bedrijf	Aantal punten start	Risicoverhogende factoren met bijbehorende verhoging punten	Risicoverlagende factoren met bijbehorende verlaging punten	Omvang vestigingslocatie met bijbehorende vermenigvuldigingsfactor
Teler van • Paprika • Tomaten • Sla (exclusief ijsbergsla) • Aardbeien (vollegrond) • Andijvie	2*	■ Klaarmaken van voorverpakkingen** +1	■ Teeltbedrijf 100% gekoppeld aan RIK-deelnemer x 0	< 3 hectare x 1 ≥3 - < 5 hectare x 2 5 - <10 hectare x 3 10 - 15 hectare x 4 >15 hectare x5
Teler van • Fruit (appelen en/of peren) • Ijsbergsla	2*	■ Klaarmaken van voorverpakkingen** +1	■ Teeltbedrijf 100% gekoppeld aan RIK-deelnemer x 0	< 10 hectare x 1 ≥10 - < 20 hectare x 2 20 - <35 hectare x 3 35 - 50 hectare x 4 >50 hectare x5
Teler van • Aardbeien (glas /plastic)	2*	■ Klaarmaken van voorverpakkingen** +1	■ Teeltbedrijf 100% gekoppeld aan RIK-deelnemer x 0	< 2 hectare x 1 ≥2 - < 3 hectare x 2 3 - <4 hectare x 3 4 - 5 hectare x 4 >5 hectare x5
*Uitgezonderd de teeltbedrijven zonder verpakkingsactiviteiten en/of verzendklaar product op de vestigingslocatie **Voorverpakkingen zijn gesloten kleinverpakkingen: dit zijn afzonderlijke verkoopverpakkingen voor de consument die de inhoud geheel of gedeeltelijk omsluiten, maar zodanig dat de inhoud niet veranderd kan worden zonder dat het verpakkingsmateriaal geopend of aangetast wordt; bijvoorbeeld gesloten doosjes aardbeien, flowpacks, netverpakkingen, gesealde foodtainers.				

Teeltbedrijven die uitsluitend producten telen die niet onder één van de specifieke handelsnormen vallen, worden niet ingedeeld in het structureel toezicht, maar worden, indien noodzakelijk, bezocht in het kader van het algemeen toezicht op basis van signalen (zie hoofdstuk 7 Algemeen Toezicht).

Teeltbedrijven die op het registratieformulier hebben aangegeven dat de gehele afzet plaatsvindt via één RIK-deelnemer en waarvan de RIK-deelnemer heeft verklaard verantwoordelijk te zijn voor de kwaliteit en de uitvoering van de kwaliteitscontroles, worden niet als afzonderlijke controlelocatie ingedeeld in het structureel toezicht. De kwaliteitscontroles op deze teeltbedrijven wordt uitgevoerd door en onder de verantwoordelijkheid van de RIK-deelnemer (zie verder 5C RIK-deelnemers).

Bij het bepalen van de risicocategorie bij teeltbedrijven wordt het opgegeven aantal hectare gecorrigeerd/verlaagd indien een gedeelte van het product niet op het teeltbedrijf zelf gesorteerd wordt (bijv. verladen van ongesorteerde appelen en/of peren) of het product bestemd is voor de verwerking en als zodanig is aangeduid (bijvoorbeeld sla en andijvie voor de snijderij).

4B. Toelichting bij risicoberekening

De risicofactor voor het bedrijf cq. de vestigingslocatie wordt als volgt berekend:

Aantal punten start: _____ +
 Optelling van risicoverhogende factor(en): _____ +
 Correctie a.g.v. risicoverlagende factor(en): _____ - (cq. x0)
Totaal punten risicofactoren: _____

Totaal aantal punten = totaal punten risicofactoren x punten omvang bedrijf

Bij het toepassen van de **tabel 4A en 4B** is het volgende van belang:

- In de eerste kolom zijn de verschillende typen marktdeelnemers weergegeven met – indien van toepassing – het bijbehorende aantal startpunten (tweede kolom).
- In de derde kolom staan de verschillende risicofactoren met de bijbehorende puntentaallen.
- De startpunten en de punten van de risicofactoren, die op de marktdeelnemer/ de vestigingslocatie van toepassing zijn, moeten bij elkaar worden opgeteld.
- Indien van toepassing, moeten de punten voor de risicoverlagende factoren in mindering worden gebracht (vierde kolom).
- Het totaal aantal punten moet met 1, 2, 3, 4 of 5 worden vermenigvuldigd, afhankelijk van de omvang van het bedrijf in hectare of in tonnen product (vijfde kolom).

Het totaal aantal punten is gekoppeld aan een risicocategorie van het ST.

5. Risicocategorieën

Op basis van het puntenaantal, dat voortkomt uit de risicoberekening, wordt iedere vestigingslocatie ingedeeld in een bepaalde risicocategorie. Aan iedere risicocategorie is een bezoekfrequentie per jaar gekoppeld. De tarieven behorende bij de verschillende risicocategorieën staan vermeld op de website van het KCB (www.kcb.nl).

Bedrijven (cq. de vestigingslocaties) die deelnemen aan de RIK worden ingedeeld in een lagere risicocategorie van het ST (zie verder onder 5C RIK-deelnemers).

5A. Risicocategorieën handelaren, sorteer- en pakstations en logistieke dienstverleners

Tabel 5A: Risicocategorieën handelaren, sorteer- en pakstations en logistieke dienstverleners

Totaal aantal punten	Risicocategorie	Aantal controlebezoeken per jaar	Normtijd per controlebezoek ST (in minuten)
> 25	I	48 controlebezoeken / jaar	70
13-25	II	24 controlebezoeken / jaar	60
8-12	III	12 controlebezoeken / jaar	45
6-7	IV	6 controlebezoeken / jaar	45
3-5	V	2 controlebezoeken / jaar	30
0-2	VI	0 controlebezoeken / jaar	NVT

Risicocategorie bedrijven met alleen algemeen genormeerde producten

Collectiepunten (handelaren/ sorteer- en pakstation) waar alleen producten staan, die onder de algemene handelsnorm vallen, dus geen specifiek genormeerd product hebben, worden ingedeeld in **risicocategorie IV** (6 controlebezoeken per jaar). Dit zijn bijvoorbeeld sorteer- en pakstations van uien, wortelen, champignons, bonen, spruiten, sluitkool, enz.

Aanpassing bezoekfrequentie bij bedrijven met weinig afkeuringen tijdens uitvoering ST

Bij bedrijven (cq. de vestigingslocatie) die ingedeeld zijn in het ST en waar weinig afkeuringen hebben plaatsgevonden tijdens de uitvoering van het ST over een periode van een jaar, wordt de bezoekfrequentie met 1/3 verlaagd t.o.v. de standaard bezoekfrequentie behorende bij de risicocategorie.

Of een bedrijf (cq. de vestigingslocatie) in aanmerking komt voor de verlaagde bezoekfrequentie hangt af van de controleresultaten van het ST over een periode van een jaar. Hierbij zijn criteria vastgesteld voor het maximaal aantal afkeuringen tijdens ST over een periode van een jaar (periode beoordeling oktober t/m september) en het minimaal aantal beoordeelde partijen tijdens het ST.

Tabel 5A1: Criteria voor toepassen verlaagde bezoekfrequentie bij weinig afkeuringen ST

Aantal afkeuringen tijdens ST in periode van een jaar	Minimaal aantal beoordeelde partijen tijdens ST per jaar	Verlagen van controlebezoeken ST met 1/3 van het aantal bezoeken
0	20	JA
1	50	JA
2	100	JA
3	150	JA
4	Geen aanpassing in bezoekfrequentie ST	

Indien van toepassing wordt de bezoekfrequentie als volgt aangepast.

Tabel 5A2: Aangepaste bezoekfrequentie per risicocategorie bij weinig afkeuringen ST

Risicocategorie	Standaard aantal controlebezoeken per jaar	Aangepaste bezoekfrequentie bij weinig afkeuringen ST
I	48 controlebezoeken / jaar	32 controlebezoeken / jaar
II	24 controlebezoeken / jaar	16 controlebezoeken / jaar
III	12 controlebezoeken / jaar	8 controlebezoeken / jaar
IV	6 controlebezoeken / jaar	4 controlebezoeken / jaar
V	2 controlebezoeken / jaar	2 controlebezoeken / jaar (geen aanpassing)

5B. Risicocategorieën teeltbedrijven

Tabel 5B: Risicocategorieën ST teeltbedrijven

Totaal aantal punten	Risicocategorie	Aantal controlebezoeken per jaar	Normtijd per controlebezoek ST (in minuten)
15	T I	6 controlebezoeken / jaar	30
10-12	T II	4 controlebezoeken / jaar	30
8-9	T III	3 controlebezoeken / jaar	30
6	T III-a	2 controlebezoeken / jaar	30
2-3-4	TIV	0 controlebezoeken / jaar	NVT
0	TV (100% gekoppeld aan RIK-deelnemer)*	0 controlebezoeken / jaar	NVT
*per RIK-deelnemer vinden steekproefsgewijs wel een aantal controlebezoeken ST plaats bij de aan hen gekoppelde teeltbedrijven (zie onder 5C gekoppelde teeltbedrijven aan een RIK-deelnemer)			

5C. RIK-deelnemers

Iedere marktdeelnemer groenten en fruit kan deelnemen aan het Reglement Interne Kwaliteitscontrole (RIK). Het KCB erkent het kwaliteitszorgsysteem van de RIK-deelnemer op basis van de eisen in de RIK-kwaliteitscode door middel van een audit. RIK-deelnemers krijgen minder kwaliteitscontroles van het KCB bij import en export en komen in een lagere risicocategorie van het ST.

De risicocategorie ST waarin een RIK-deelnemers wordt ingedeeld hangt af van:

1. De hoogte van de risicocategorie van het bedrijf zonder deelname aan het RIK. Bij de indeling van RIK-deelnemers in het ST wordt rekening gehouden met de bedrijfsactiviteiten, de risicofactoren en de omvang van het RIK-bedrijf. Een RIK-deelnemer die in risicocategorie I zou vallen, wordt standaard meer bezocht dan wanneer ingedeeld in bijvoorbeeld risicocategorie II of III.
2. Het exportvolume van het bedrijf. Indien 10% of meer van het totale handelsvolume van het bedrijf geëxporteerd wordt en onder toezicht valt van het KCB, wordt de bezoekfrequentie van het ST van deze risicocategorie van RIK-deelnemers verlaagd met 1 of 2 controlebezoeken per jaar.

Tabel 5C1: Risicocategorieën RIK-deelnemers

Risicocategorie RIK-deelnemers	Aantal controlebezoeken per jaar	Normtijd per controlebezoek ST (in minuten)
RIK-I	4 controlebezoeken / jaar	80
RIK-I, verlaagd risico*	2 controlebezoeken / jaar	80
RIK-II	3 controlebezoeken / jaar	70
RIK-II, verlaagd risico*	2 controlebezoeken / jaar	70
RIK-III	3 controlebezoeken / jaar	60
RIK-III, verlaagd risico*	2 controlebezoeken / jaar	60
RIK overig	2 controlebezoeken / jaar	60
*verlaging van de bezoekfrequentie ST indien 10% of meer van het handelsvolume van het bedrijf geëxporteerd wordt en al onder toezicht KCB valt.		

De RIK-deelname geldt voor één vestigingslocatie. Heeft een RIK-deelnemer meerdere vestigingslocaties waarvandaan product verladen wordt, dan wordt iedere vestigingslocatie afzonderlijk ingedeeld in een risicocategorie ST en vinden hier het daarbij horende aantal controlebezoeken ST plaats. De RIK-deelnemer kan de RIK-erkenning voor meerdere vestigingslocaties verkrijgen.

Gekoppelde teeltbedrijven aan een RIK-deelnemer

RIK-deelnemers die de verantwoordelijkheid overnemen van aan de RIK-deelnemer gekoppelde teeltbedrijven, moeten bij de RIK-aanmelding een lijst overleggen van alle teeltbedrijven, die onder hun kwaliteitscontrole vallen. Deze lijst moet de RIK-deelnemer jaarlijks updaten. De beschrijving en uitvoering van de kwaliteitscontroles op de gekoppelde bedrijven door deze RIK-deelnemer wordt beoordeeld tijdens de RIK-audit. Als onderdeel van deze RIK-audit vinden een aantal auditbezoeken plaats bij de aan de RIK-deelnemer gekoppelde teeltbedrijven. Daarnaast vinden bij de gekoppelde teeltbedrijven een aantal controlebezoeken ST plaats. Bij de gekoppelde teeltbedrijven die zijn ingedeeld in risicocategorie TI, en de gekoppelde teeltbedrijven die ook producten verwerken van derden (zie criteria hieronder), wordt jaarlijks één controlebezoek ST uitgevoerd (indeling ST in risicocategorie RIK-T-I). Bij de overige gekoppelde teeltbedrijven onder deze RIK-deelnemer worden jaarlijks steekproefsgewijs twee controlebezoeken ST uitgevoerd, verdeeld over de andere gekoppelde teeltlocaties.

Tabel 5C2: Risicocategorie gekoppelde teeltbedrijven aan RIK-deelnemers

Risicocategorie gekoppelde teeltbedrijven RIK-deelnemers	Aantal controlebezoeken per jaar	Normtijd per controlebezoek ST (in minuten)
RIK-TI	1 controlebezoek / jaar	45

Criteria RIK-deelnemers voor koppelen teeltbedrijven die ook product van derden verpakken/verwerken

Een RIK-deelnemer kan de verantwoordelijkheid overnemen van een teeltbedrijf dat naast zijn eigen product ook producten van derden verpakt/verwerkt, op voorwaarde dat:

1. Al het product dat op deze (teelt)locatie staat of aldaar verpakt/verwerkt is, onder de verantwoordelijkheid valt van één en dezelfde RIK-deelnemer, en
2. Minimaal 30% van de producten die op de betreffende (teelt)locatie worden verpakt en via de betreffende (teelt)locatie worden verladen afkomstig is van eigen teelt van deze (teelt)locatie, en/of
3. Maximaal 15% van de producten afkomstig is uit andere EU-lidstaten, en
4. Er geen product staat, dat afkomstig is uit landen buiten de EU.

Mocht een teeltbedrijf toch meer als sorteer- en pakstation dan als teeltbedrijf moeten worden getypeerd, kan het KCB van de onder 2. en 3. genoemde voorwaarden afwijken, waardoor het teeltbedrijf toch als sorteer- en pakstation wordt ingedeeld.

5D. Extra controlebezoeken ST bij constateren veel/ ernstige afkeuringen (m.u.v. RIK-deelnemers)

Het aantal controlebezoeken ST dat jaarlijks bij een marktdeelnemer G&F/ vestigingslocatie plaatsvindt, wordt bepaald op basis van de risicocategorie waarin een bedrijf is ingedeeld conform de Systematiek ST. Bij het constateren van één of meerdere afkeuringen is er sprake van een verhoogd risico dat producten op deze vestigingslocatie niet voldoen aan de eisen van de EU-handelsnormen. Dit kan tot gevolg hebben dat op deze vestigingslocatie (tijdelijk) extra controlebezoeken ST worden gebracht, waarbij de kosten direct in rekening gebracht worden bij het betrokken bedrijf.

In de onderstaande twee situaties zullen er direct, kort na het constateren van de afkeuring(en), extra controlebezoeken ST worden ingepland op kosten van de betreffende marktdeelnemer:

1. Bij het signaleren van een ernstige afkeuring (vermelden van een land van oorsprong op de verpakking dat niet overeenkomt met het werkelijke land van oorsprong, of hoog % ernstige afwijkingen (meer dan 15%)) tijdens een controlebezoek ST, worden direct 2 extra controlebezoeken ST ingepland op kosten van het bedrijf.
2. Indien tijdens één controlebezoek ST meerdere afkeuringen (2 of meer) op een bedrijf worden geconstateerd, worden direct 2 extra controlebezoeken ST ingepland op kosten van het bedrijf.

- Afkeuringen van partijen van minder dan een volle pallet (minder dan 70 colli) zullen in eerste instantie niet meegenomen worden bij het instellen van extra controlebezoeken ST, alleen indien het meerdere afkeuringen tijdens één controlebezoek ST betreft.
- De extra controlebezoeken ST zijn niet van toepassing op RIK-deelnemers, omdat dit binnen de RIK-erkenningsregeling al ingeregeld is middels het handhavingsdocument.
- Het instellen van de extra controlebezoeken ST op basis van bovengenoemde constateringen staat los van de mogelijkheid dat de afkeuring(en) voorgelegd kan/ kunnen worden aan het tuchtgerecht en de eventuele maatregelen hiervan die door het tuchtgerecht worden opgelegd.

6. Toelichting op risicofactoren

6A. Risicofactoren en risicoverlagende factoren handelaren, sorteer- en pakstations en logistieke dienstverleners

Het structureel toezicht richt zich hoofdzakelijk op deze groep bedrijven vanwege de verhoogde kans op (het ontstaan van) kwaliteitsgebreken en omdat bij deze bedrijven over het algemeen veel verschillende producten passeren. Daarmee zijn de controles aldaar het meest efficiënt en effectief (toezicht op collectiepunten). Ieder bedrijf in deze groep krijgt standaard vier punten als startscore, waar de punten van de risicofactoren bij worden opgeteld.

6A.1 Risicofactoren handelaren, sorteer- en pakstations en logistieke dienstverleners

1. Opslag buitenlands product

De opslag van producten in het handelsstadium kan een negatieve invloed hebben op de kwaliteit, waardoor dit een extra risicofactor vormt. Het buitenlands product (import en EU-product) komt vaak in grotere hoeveelheden binnen, waarvan een gedeelte bestemd is voor opslag. Hoewel de invloed van de opslag op de kwaliteit per product verschilt, is de veronderstelling dat gemiddeld genomen na 7 dagen er sprake zal zijn van een (aanmerkelijke) achteruitgang van het product. Bedrijven die producten langer dan 7 dagen in opslag hebben staan, hebben hierdoor een groter risico op kwaliteitsgebreken.

2. Bedrijven met drie of meer specifiek genormeerde producten

Grofweg kan onderscheid worden gemaakt tussen gespecialiseerde bedrijven (beperkt aantal producten) en bedrijven met een grote diversiteit aan producten. Gespecialiseerde bedrijven vormen een lager risico, omdat zij hun bedrijfsvoering en hun interne borging van de productkwaliteit (bijvoorbeeld eigen controles) volledig kunnen inrichten op een bepaald product, eventueel in combinatie met een bijproduct. Voorbeelden van gespecialiseerde bedrijven zijn fruitpakstations (appelen en/of peren), pakstations van tomaten, paprika, uien of champignons. Bij bedrijven waar drie of meer specifiek genormeerde producten worden verhandeld, verpakt, etc. is het risico dat de productkwaliteit minder goed kan worden geborgd, groter.

3. Sorteren en verpakken

Bij bedrijven die een handeling met het product verrichten (sorteren, verpakken, ompakken, etiketteren) is een risico aanwezig dat de kwaliteit van het product vermindert als gevolg van deze handeling. Bedrijven, die bovendien gesloten consumentenverpakkingen (voorverpakkingen) maken en waar meerdere producten uit meerdere landen tezamen worden verpakt, vormen een extra risico.

6A.2 Risicoverlagende factoren handelaren, sorteer- en pakstations en logistieke dienstverleners

1. Bedrijven die veel product exporteren naar buiten de EU

Voor bedrijven die veel product exporteren naar landen buiten de EU kan het structureel toezicht van het KCB beperkt blijven, omdat bij de export door het KCB al steekproefsgewijs controles worden uitgevoerd. De verlaging bij export (-4 punten) is hoger dan bij import omdat bij import het product nog opgeslagen kan worden en later alsnog op de interne markt terecht kan komen.

2. Bedrijven die veel product importeren van buiten de EU

Voor bedrijven die veel product van buiten de EU importeren kan het structureel toezicht van het KCB beperkt blijven, omdat bij de import door het KCB al steekproefsgewijs controles worden uitgevoerd. De verlaging bij import (-2 punten) is lager dan bij export omdat bij import het product nog opgeslagen kan worden en later alsnog op de interne markt terecht kan komen.

3. Logistieke dienstverleners import

Bij import van producten van buiten de EU via een haven of luchthaven gebeurt de logistieke afhandeling vaak door een logistieke dienstverlener, die zelf geen eigenaar is van een product. De omloopsnelheid van het geïmporteerde product is vrij hoog, met uitzondering van de partijen die voor een bepaalde tijd worden opslagen. De importzendingen zijn steekproefsgewijs gecontroleerd op het moment van import. Vanaf de logistieke dienstverlener gaat het product veelal naar de eigenaar van het product (de importeur) of naar een ander collectiepunt. Deze collectiepunten vallen in principe onder het structureel toezicht, waardoor bij eventuele opslag van het importproduct het product in een latere fase via een steekproef nogmaals wordt gecontroleerd. Hierdoor is er bij logistieke dienstverleners sprake van een verlaagd risico (-4 punten).

4. Entrepot inslag via CLIENT import

Bij import heeft een bedrijf dat de douaneaangifte verzorgt, de mogelijkheid producten aan te melden voor directe inklaring of voor opslag in entrepot. Voor product dat wordt opgeslagen in entrepot krijgt het bedrijf geen code die kan worden gebruikt om de partij douanetechnisch in te klaren. Een partij die via CLIENT import in entrepot is opgeslagen, moet op het moment van uitslag opnieuw gemeld worden. Bij uitslag uit entrepot wordt gecontroleerd of een partij bij import kwalitatief is goedgekeurd en of de geldigheidstermijn van die goedkeuring niet is verstreken. Bedrijven die bij de opslag van geïmporteerd product volledig gebruik maken van de entrepotinslag binnen CLIENT import hebben een verlaagd risico, vanwege de in CLIENT import ingebouwde beperkte geldigheid van een goedkeuring.

6B. Risicofactoren en risicoverlagende factoren teeltbedrijven

Steeds meer producten worden direct vanaf de teeltlocatie verladen naar de klant zonder eerst op een collectiepunt van een handelsbedrijf of een afzetorganisatie terecht te komen. Dit kunnen verladingen zijn die direct naar het buitenland toegaan of naar een distributiecentrum van een supermarktketen. Ook deze directe verladingen moeten voldoen aan de EU-handelsnormen en onder toezicht van het KCB en/of de kwaliteitscontrole van een RIK-deelnemer vallen. Ieder teeltbedrijf krijgt standaard twee punten als startscore.

6B.1 Risicofactoren teeltbedrijven

1. Klaarmaken van voorverpakkingen

Teeltbedrijven worden gemiddeld steeds groter. Sommige beschikken over grote sorteer- en (klein)verpakkingsmachines waar gedurende het teeltseizoen grote hoeveelheden kleinverpakkingen worden klaargemaakt en aangeduid. De afzet naar klanten is vaak direct, waarbij product ook direct naar het buitenland wordt verladen. Het klaarmaken van voorverpakkingen (gesloten kleinverpakkingen) wordt gezien als extra risicofactor vanwege de (extra) verpakkingshandelingen en het aanbrengen van de volledige en juiste aanduidingen op de verpakkingen.

6B.2 Risicoverlagende factoren teeltbedrijven

1. Teeltbedrijf 100% gekoppeld aan RIK-deelnemer

Teeltbedrijven, waarvan de RIK-deelnemer de verantwoordelijkheid heeft overgenomen, vallen onder de kwaliteitscontrole van de RIK-deelnemer. De RIK-deelnemer heeft een kwaliteitszorgsysteem waarin beschreven is hoe deze kwaliteitscontroles plaatsvinden. Hiervoor vinden audits plaats bij de RIK-deelnemer en bij een aantal aan de RIK-deelnemer gekoppelde teeltbedrijven. Bij iedere vestigingslocatie van de RIK-deelnemer vinden per jaar minimaal twee productcontroles structureel toezicht plaats. Daarnaast vinden er risicogericht productcontroles structureel toezicht plaats bij de gekoppelde teeltbedrijven. Hiermee wordt geborgd dat de producten die vanaf de aan de RIK-deelnemer gekoppelde teeltlocaties verstuurd worden,

voldoen aan de EU-handelsnormen. Hierdoor is er bij teeltbedrijven die 100% gekoppeld zijn aan één RIK-deelnemer sprake van een verlaagd risico (x 0 punten).

7. Algemeen toezicht

Naast het structureel toezicht kent het KCB ook het algemeen toezicht. De controles die het KCB in het kader van algemeen toezicht uitvoert, zijn aanvullend op de controles bij import en export en de controles in het kader van structureel toezicht en worden met name uitgevoerd in het geval zich een risicoverhogende omstandigheid voordoet. Een voorbeeld van een dergelijke omstandigheid is een plotseling voorkomend kwaliteitsgebrek bij een bepaalde soort groenten of fruit. In een dergelijk geval verricht het KCB één of meerdere gerichte controles. Deze controles kunnen worden uitgevoerd bij alle marktdeelnemers, waar het KCB een controletaak heeft.